

Mitä Kehitysvammaliitto odottaa uudelta Suomen hallitukselta?

Älä unohda minua!

Huhtikuussa 2023 pidetään eduskuntavaalit. Sen jälkeen valitaan ministerit eli tehdään Suomelle uusi hallitus. Hallitus tekee hallitusohjelman eli suunnitelman, miten se aikoo hoitaa Suomen asioita ja korjata epäkohtia.

Kehitysvammaliitto toivoo, että tuleva hallitus laittaisi kuntoon seuraavat asiat:

1. Vammaisten lasten ja nuorten opetus

Päiväkodin ja koulun opettajien ja muiden aikuisten pitää saada lisää tietoa kehitysvammaisuudesta ja puhevammaisuudesta. Kun aikuisilla on enemmän tietoa, he pystyvät paremmin tukemaan ja auttamaan vammaisia lapsia.

Suomessa oppivelvollisuus jatkuu 18-vuotiaaksi asti. Kaikilla pitää siis olla mahdollisuus opiskella siihen asti, kun täyttää 18 vuotta. Ketään ei saa painostaa lopettamaan opiskelua heti peruskoulun jälkeen. Opiskelupaikkoja on kuitenkin liian vähän. TELMA-opiskelupaikkoja tarvitaan lisää. TELMAssa opiskellaan taitoja, joita tarvitaan töissä ja itsenäisessä elämässä. Oppilaille pitää olla selkokieliä oppikirjoja.

2. Vammaisten ihmisten saaman tuen ja palveluiden laatu

Vammaisille ihmisille tarvitaan monenlaisia asuntoja, jotta jokaiselle löytyy itselle sopiva koti. Pitää varata lisää rahaa tukiasuntoihin, jotka ovat tavallisilla asuinalueilla ja tavallisissa taloissa. Hallituksen pitää varmistaa, että rakennetaan koteja, ei laitoksia.

Hallituksen pitää turvata puhevammaisten ihmisten oikeudet. Pitää selvittää, kuinka paljon puhevammaisia ihmisiä on Suomessa ja millaista heidän elämänsä on.

Tarvitaan lisää työntekijöitä, joiden työ on tukea ja auttaa kehitysvammaisia ihmisiä. Tällä hetkellä työntekijöistä on pulaa. Tarvitaan siis lisää ihmisiä, jotka opiskelevat kehitysvamma-alan työntekijöiksi. Tarvitaan uusi koulutus, joka houkuttelee nuoria opiskelemaan vammaisten ihmisten avustajaksi.

Vammaiset ihmiset tarvitsevat monenlaisia palveluja, esimerkiksi kuljetuspalvelua työtoimintaan. Näiden palveluiden pitää olla ilmaisia vammaisille ihmisille.

Hyvinvointialueista ja niiden palveluista pitää kertoa selkokielellä ja kuvin tuettuna.

3. Köyhyyden vähentäminen

Monilla kehitysvammaisilla ihmisillä ei ole paljon rahaa.
Suurin osa saa vain työkyvyttömyyseläkettä,
hoitotukea ja asumistukea.
Vain hyvin harva kehitysvammaisen ihminen on palkkatyössä.
Moni saa palkan lisäksi myös eläkettä.
Jos ihminen on palkkatyössä ja saa eläkettä,
hän voi tehdä töitä vain vähän viikossa.
Jos tekee paljon töitä, palkka vaikuttaa eläkkeeseen
ja eläke otetaan pois.
Silloin saa pelkän palkan,
ja se voi olla vähemmän rahaa
kuin palkka ja eläke ovat yhteensä.
Kehitysvammaliiton mielestä eläkettä ei saa ottaa kokonaan pois.
Eläkettä voitaisiin maksaa vähitellen vähemmän,
jos henkilö saa paljon palkkaa.
Silloin työnteko kannattaisi aina rahallisesti.

Palkkatyötä voi olla vaikea saada.
Siksi tarvitaan lisää työhönvalmentajia,
jotka auttavat työpaikan saamisessa.

Eri palvelujen ja hoidon maksut eivät saa nousta.
Jos maksut nousevat,
moni voi jättää hoidon tai palvelun kokonaan käyttämättä.

Perusturvan eli esimerkiksi eläkkeiden määrää pitää korottaa.